

Muvazene vergisi kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 29/V/1932 - Sayı: 2110
ve
31/V/1932 - Sayı: 2112)

No.
1980

Kabul tarihi
26 - V - 1932

BİRİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince:

A) Umumî, hususî ve mülhak bütçelerle ve belediye bütçeleriyle idare edilen daire ve müesseselerden verilecek maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkı huzur, aidat, ihtisas zammı, tekaüt ve sair zat maaşları, ikramiye, ihbariye, tazminat ve her hangi bir unvan ile olursa olsun yapılmış ve yapılacak hizmet mukabili tediyat,

B) Hakikî ve hükmî şahısların nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanlara, yevmiye suretinde bile olsa verilecek bilûmum ücret, bedel veya aylıklar, (mesbuk veya mahrum kalınacak olan bir hizmet mukabili verilecek mebalîğ dahil),

C) Şirket ve müesseselerin esas mukavelenameleri veya nizamnameleri veya heyeti umumiye kararları mucibince meclisi idarelerinde bulunanlara hisse senedi veya tahvilât mukabili olmaksızın verilen temettü ve ikramiyeler ve aynı mahiyetteki istihkaklar,

Muvazene vergisine tâbidir.

Ancak:

- 1 - Harcırah,
- 2 - Yol masrafları olarak vukubulacak tediyaatın hakikî masraflara tekabül eden kısmı,
- 3 - Ziraî işlerde çalıştırılan işçiler ve rencperler,
- 4 - Bir yere merbut olmıyarak çalışan serbest işçiler,
- 5 - Bir ay zarfında her ne unvan ile olursa olsun aldıkları mebalîğ yirmi lirayı geçmiyen bilûmum resmî ve gayriresmî memur ve müstahdemlerle, tekaüt ve sair zat maaşları sahipleri bu vergiden müstesnadırlar.

İKİNCİ MADDE — Muvazene vergisi, istihkak ve tediyelerden kazanç ve iktisadî buhran vergileri çıkarıldıktan sonra kalan tediye miktarından % 10 nisbetinde alınır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci maddenin (A) fıkrasında yazılı olup umumî bütçeden yapılacak tediyeleere ait vergi tevkifatı, muhasebei umumiye kanununun 43 üncü maddesi mucibince toptan icra edilir.

Mülhak, hususî bütçelerle belediye bütçelerinden tediye olunan istihkaklara ait vergiler de bu idare muhasebecileri tarafından tediye sırasında tevkif ve bir hafta zarfında mal sandığına teslim olunur.

Vergiye muayyen zamanlarda tevkif veya mal sandıklarına zamanında teslim etmiyen âmiri italarla, muhasebecilerden, vergi % 10 zam ile ve tahsili emval kanununa tevfikân tahsil olunur ve haklarında ayrıca kanunî takibat yapılır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Birinci maddenin (B) ve (C) fıkralarında yazılı hakikî ve hükmî şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanların vergileri bunları istihdam edenler tarafından istihkakın taallûk ettiği aydan sonra gelen ayın on beşinci günü akşamına kadar alâkadarların isimlerini ve istihkak miktarlarını ihtiva etmek üzere bir bordro ile mahallinin tahakkuk idaresine bildirilir.

Aileler nezdinde bulunanlar için istihdam edenler tarafından bordro vermek mecburî değildir. İstihdam edilenler, şahsan pulsuz bir beyanname ile istihkaklarının

miktarını ve ikamet ettikleri mahalli bildirmeğe mecburdurlar.

Bordrolarla bordro ve beyannameler mukabilinde verilecek makbuzlar damga resmine tâbi değildir.

İktisadî buhran vergisi için verilecek bordro ve beyannamelerde bu vergiye tâbi istihkaklar da gösterilebilir. Bu takdirde muvazene vergisi için ayrıca bordro ve beyanname verilmez.

BEŞİNCİ MADDE — Bordro ve beyannameler üzerine tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı, bordro veya beyannamenin verildiği ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar tediye olunmak mecburidir.

İkramiye, tazminat ve temettü gibi daimî olmayan istihkakların vergisi tediye zamanında kesilir ve on gün içinde ödenir.

Ayniyat ve eenebi parası ile yapılan tediye yukarıda yazılı tediye gününün rai-cine göre kıymetlendirilir.

Bordroyu vaktinde vermiş olupta tediya vaktinde ifa etmiyenlerin, tediye mecbur oldukları miktar % 10 zam ile tahsil olunur.

ALTINCI MADDE — Aylık bordroları vaktinde vermiyenlerin istihdam ettikleri şahıslara ait istihkaklar resen takdir ve vergileri tarhedilerek bir misil ve tekerrürü halinde iki misil zam ile istihdam edenlerden tahsil olunur. Bordro ve beyannamelerde istihkaklar noksan gösterilir veya ketmedilirse vergi resen takdir ve üç misil zam ile tahsil olunur. Tekerrürü halinde, istihdam edene ayrıca elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

Vergilere icra edilecek zamlar, istihdam edenlere racidir. Bunların müstahdemlere rücu hakları yoktur.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince resen yapılacak takdir ve tarhlarda ve ketimlerin zâhire ihracında ve buna karşı kanunî yollara müracaatta ve verginin ve zamların tahsilinde kazanç vergisi kanununun hükümleri dairesinde muamele olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince hizmet erbabına tarhedilecek vergiler, mülhak ve hususî bütçelerde masarif meyanında gösterilmez.

Tediye edilmiş sermayesinin en azı yarısı Devlete ait olan müesseselerle sermayeye verilecek faiz ve temettü Devlet'in teminatı altında bulunan bilûnum müesseseler, müntesipleri için bu vergiye mukabil verecekleri mebalığı masrafları meyanına koyamazlar.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun mucibince istihkakın tediye edildiği tarihi takip eden malî seneden itibaren üç sene zarfında tahakkuk ettirilmeyen veya verginin taallûk ettiği malî seneyi takip eden malî seneden itibaren beş sene zarfında tahsil edilmemiş bulunan vergiler müruru zamana uğrar.

ONUNCU MADDE — Bu kanun 1 Haziran 1932 tarihinden, bir sene müddetle muteberdir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel tahakkuk ettiği halde tesviyesi bu tarihten sonra yapılan maaş, ücret ve yevmiyeler vergiye tâbi değildir. Bunların haricinde kalıpta bu kanun mucibince vergiye tâbi olan is-

tilhakların meriyet tarihinden sonra tediye edilenlerden, bu tarihten evvel tahakkuk etmiş olsalar dahi, vergi alınır.

29 mayıs 1932

<i>Cumhuriyet Rcisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	28 - V - 1932 ve 1/311
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Rcisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	29 - V - 1932 ve 1/368
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 8 6,164,205:206,235:242,250:252,255, 257,282,285